

Analýza naplňování principů sociálního podnikání
Akademie vzdělávání online s.r.o. – integrační podnik

v rámci projektu Akademie vzdělávání online s.r.o. – sociální podnik

Ing. Alena Minxová

Odborná garantka

Akademie vzdělávání online s.r.o. – sociální podnik

Služín 82

1. Základní popis projektu Akademie vzdělávání online s.r.o.

Projekt Akademie vzdělávání online s.r.o. – sociální podnik je zaměřený na sociální integraci osob znevýhodněných na pracovním trhu. Hlavním cílem projektu je zvýšení zaměstnanosti osob z cílové skupiny, a tím dojde k podpoře jejich sociálního začleňování a ke snížení nezaměstnanosti osob patřících do cílové skupiny. Jako cílová skupina projektu byla zvolena skupina osob dlouhodobě nezaměstnaných. Jako další cílová skupina byla vybrána skupina osob pečujících o osobu blízkou. Smyslem projektu tedy je vytvořit fungující sociální podnik, který poskytne možnost rozvíjet pracovní kompetence a zvýšit svou zaměstnatelnost. Projekt se tak snaží o podporu sociálního začleňování osob z cílových skupin a přispívá ke snížení jejich nezaměstnanosti. Aktivita projektu probíhá ve firmě Akademie vzdělávání online s.r.o. - sociální podnik, která je provádí kurzy, školení a workshopy v oblasti digitálního marketingu a e-commerce. Firma sídlí na adrese Služin 82, 798 41 Stařechovice.

Z výše uvedeného popisu hlavních cílů a cílové skupiny vyplývá, že projekt Akademie vzdělávání online s.r.o. je sociálním podnikem integračního typu.

1.2. Metodologie analýzy

Cílem této analýzy je zjistit míru naplňování indikátorů sociálního podniku integračního typu ze strany sociálního podniku Akademie vzdělávání online s.r.o.

- 1) **obecná definice** (2 principy, celkem 6 indikátorů)
- 2) **sociální prospěch** (5 principů, celkem 11 indikátorů)
- 3) **ekonomický prospěch** (5 principů, celkem 12 indikátorů)
- 4) **environmentální a místní prospěch** (4 principy, celkem 11 indikátorů)

Jednotlivé ukazatele (indikátory) v rámci oblastí, které jsou uvedeny výše, budou v následující části analýzy využity na případu Akademie vzdělávání online s.r.o. Pomocí těchto ukazatelů identifikujeme míru naplnění nebo nenaplnění charakteru integračního sociálního podniku. Výstupem analýzy tak bude zodpovězeno, v jaké míře sociální podnik Akademie vzdělávání online s.r.o. splňuje definici sociálního integračního podniku.

2. Zhodnocení naplňování indikátorů integračního sociálního podniku

2.1 Obecná definice

Princip A)

SP integračního typu naplňuje veřejně prospěšný cíl zaměstnávání a sociálního začleňování osob znevýhodněných na pracovním trhu a to podle toho, jak je to formulováno v základních dokumentech

Indikátor 1: Existence veřejně prospěšného cíle zaměstnávání a sociálního začleňování osob znevýhodněných na trhu práce formulovaného v základních dokumentech

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Obecným cílem sociálního podniku Akademie vzdělávání online s.r.o., definovaném v projektové žádosti, je „vytvoření fungujícího sociálního podniku, který poskytne možnost rozvíjet své pracovní kompetence a zvýšit svou zaměstnatelnost. Mělo by tak dojít k podpoře sociálního začleňování osob z CS a ke snížení jejich nezaměstnanosti.“

Indikátor 2: Veřejná deklarace obecně prospěšného cíle zaměstnávání a sociálního začleňování osob znevýhodněných na trhu práce, zejména zveřejnění na webu sociálního podniku

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Obecně prospěšné cíle zaměstnávání a sociálního začleňování osob znevýhodněných na trhu práce jsou veřejně deklarovány na internetových stránkách Evropského sociálního fondu).

Indikátor 3: Zapojení stakeholderů do procesu formulace veřejně prospěšného cíle týkajícího se zaměstnávání a sociálního začleňování osob znevýhodněných na trhu práce

Naplnění: NE

Informace o naplnění: Vzhledem k povaze projektu Akademie vzdělávání online s.r.o., který nabíral zaměstnance a zaměstnankyně až po zahájení projektu, nebyla možnost prodiskutovat formulaci veřejně prospěšného cíle se stakeholdery.

Princip B)

Sociální podnik integračního typu naplňuje veřejně prospěšný cíl zaměstnávání a sociálního začleňování osob znevýhodněných na trhu práce, a to prostřednictvím naplňování konkrétních aktivit

Indikátor 1: Existence aktivit týkajících se zaměstnávání a sociálního začleňování osob znevýhodněných na trhu práce

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Cílovou skupinu projektu tvoří osoby dlouhodobě nezaměstnané, tj. osoby, které byly vedené v evidenci Úřadu práce déle než 12 měsíců a osoby pečující o osobu blízkou.

Došlo tedy k zaměstnání 4 osob z CS. V Akademii vzdělávání online s.r.o. je osobám z CS poskytována praxe (příprava a technická úprava kurzů, vedení kurzů, komunikace se zákazníky, práce jako obchodní zástupce aj.). V rámci projektu Akademie vzdělávání online s.r.o. je rovněž realizován vzdělávání CO pod vedením psychosociální pracovnice Moniky Machtové, kdy mají zaměstnanci 1x měsíčně dvouhodinový pohovor v rámci Psychosociálního programu, na různé téma (např. motivace, sebemotivace, překonávání problémů a nedorozumění aj.).

2.2. Sociální prospěch

Princip A) Zaměstnávání a sociální začleňování osob znevýhodněných na trhu práce

Indikátor 1: Podíl osob ze znevýhodněných skupin (OZS) tvoří více než 30 % zaměstnanců

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Osoby ze znevýhodněných skupin (osoby dlouhodobě nezaměstnané – déle než 1 rok, osoby pečující o osobu blízkou) tvoří 80 % úvazků zaměstnanců. V projektu jsou zaměstnané celkem 4 osoby z CS na HPP, v přepočtu úvazku 2,8. Celkový počet zaměstnanců je 6, v přepočtu úvazků 3,5.

Indikátor 2: Specifikace cílových skupin, na které jsou aktivity zaměřeny

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Specifikace cílových skupin, na které jsou aktivity zaměřeny, je uvedena v projektové žádosti. Z ní vyplývá, že cílovou skupinou projektu Akademie vzdělávání online s.r.o. jsou osoby dlouhodobě nezaměstnané, tedy osoby vedené v evidenci Úřadu práce déle než 1 rok (3 zaměstnané osoby), jako další specifická skupina jsou osoby pečující o osobu blízkou (1 zaměstnaná osoba). Na základě výběrového řízení a zjištěné motivace zájemců a zájemkyň účastnit se projektu byly vybrány 4 osoby z CS (4 ženy), přičemž všechny osoby splňovali v době nástupu do zaměstnání podmínku příslušnosti k CS:

Indikátor 3: Diversity management (explicitně stanovené managementové postupy zohledňující specifické potřeby cílových skupin)

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Projekt Akademie vzdělávání online s.r.o. vede řadu aktivit zohledňujících specifické potřeby osob z CS. Jedná se zejména o: zkrácený pracovní úvazek pro rodiče dětí a pro pečující o osobu blízkou, možnost práce z domu, kurzy zaměřené na rozšíření kvalifikace a odbornosti, podpora a poradenství ze strany odborné garantky.

K rozvoji kompetencí bude docházet třemi způsoby:

- a) absolvování předem stanovených kurzů
- b) pravidelnými konzultacemi s odbornou garantkou
- c) praktickým vedením ze strany manažera projektu

Princip B) Demokratické rozhodování

Indikátor 1: Pravidelné a systematické informování zaměstnanců a členů o chodu SP, výsledcích hospodaření a naplňování veřejně prospěšných cílů nad rámec závěrečné zprávy

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Pravidelné informování osob z CS je jedním z cílů projektu, který je uveden v projektové žádosti. Osoby z CS se účastní všech důležitých rozhodnutí, mají možnost spolupodílet se na finančních řízeních podniku a sledovat jednotlivé podnikatelské aktivity.

Na pravidelných poradách, které se konají 1x za 14 dní, získávají zaměstnankyně důležité informace o chodu sociálního podniku, výsledcích hospodaření, naplňování veřejně prospěšných cílů a seznamují se ze základní legislativou v oblasti podnikání.

Indikátor 2: Systematické získávání zpětné vazby ohledně fungování SP od zaměstnanců a/nebo členů

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Systematické získávání zpětné vazby je uvedeno v projektové žádosti jako důležitý prvek správného fungování SP. Vzhledem k tomu, že se zaměstnankyně setkávají s manažerkou projektu v sídle firmy, nebo jsou s ní v jiném kontaktu (telefon, e-mail aj.) každý den, vzniká dostatečný prostor na zpětnou vazbu. Zároveň se na pravidelné poradě (1x za 14 dní) dostává na nové nápady a připomínky, kde se zaměstnankyně mohou aktivně vyjádřit k fungování sociálního podniku.

Zaměstnankyně jsou motivovány k tomu, aby poskytovaly zpětnou vazbu ve vztahu k různým aspektům fungování sociálního podniku, uváděly nové nápady a návrhy na pravidelných konzultacích s odbornou garantkou/projektovou asistentkou (1x za 14 dní).

Princip C) Důraz na rozvoj pracovních kompetencí znevýhodněných zaměstnanců

Indikátor 1: Existence dlouhodobého plánu interního vzdělávání zaměstnanců

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: V projektové žádosti byl nastavený plán interního vzdělávání zaměstnanců a zaměstnankyň. Jedním z bodů plánu je pohovor s psychosociální pracovnící Monikou Machtovou, které se koná 1x měsíčně.

Indikátor 2: Konkrétní doklady o tom, že alespoň ½ znevýhodněných zaměstnanců absolvovala vzdělávací kurzy, školení apod. které přispívají k rozvoji jejich pracovních kompetencí

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Zaměstnankyně se účastní kurzů, které zvyšují jejich znalosti a odbornost.

Absolvované kurzy (příklady): kurz 3S - 1. část sebedůvěra, kurz 3S - 2. část - sebepoznání, kurz 3S - 3. část- seberealizace, workshop jak zvládat stres I., workshop jak zvládat stres II., workshop jak zvládat stres III., komunikační dovednosti, timemanagement.

Indikátor 2: Zveřejněný popis vzniku sociálního podniku, který dokládá iniciativu/ participaci více občanů při zakládání SP (zveřejnění v některé výroční zprávě, na webu apod.)

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Popis zveřejněn na internetových stránkách (www.a-v-o.cz).

2.3 Ekonomický prospěch

Princip A) Případný zisk používán přednostně pro rozvoj sociálního podniku a/nebo pro naplnění veřejně prospěšných cílů

Indikátor 1: Alespoň 51 % případného zisku reinvestováno do rozvoje sociálního podniku a/nebo naplňování deklarovaných veřejně prospěšných cílů

Naplnění: NE

Informace o naplnění: podnik byl ve ztrátě

Indikátor 2: Zveřejnění informací o distribuci a využití případného zisku

Naplnění: NE

Informace o naplnění: Vzhledem k nenaplnění indikátoru č. 1 v současnosti, neexistuje dokument, který dokládá přesné vyčíslení zisku reinvestovaného do rozvoje sociálního podniku.

Princip B) Zaměstnanci dosahují určité produktivity práce

Indikátor 1: Podnik systematicky sleduje produktivitu práce svých zaměstnanců

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: V rámci sociálního podniku Akademie vzdělávání online s.r.o. byl zaveden systém pravidelného hodnocení zaměstnankyň, jehož klíčovou součástí je i hodnocení produktivity. K hodnocení produktivity dochází na základě sebehodnocení ze strany zaměstnankyň a rovněž hodnocením ze strany manažera projektu.

Indikátor 2: V meziročním srovnání se produktivita alespoň některých zaměstnanců zvyšuje

Naplnění: NE

Informace o naplnění: Meziroční srovnání k dispozici v této chvíli není.

Indikátor 3: Management se systematicky zabývá příčinami a řešením výkyvů produktivity práce

Naplnění: NE

Informace o naplnění: V současnosti nejsou k dispozici srovnatelné údaje o vývoji produktivity práce zaměstnankyň. Tyto údaje budou k dispozici po provedení dalšího pravidelného hodnocení produktivity práce.

Princip C) Nezávislost v rozhodování a řízení na externích zakladatelích nebo zřizovatelích

Indikátor 1: Nezávislost operativy (vedení sociálního podniku) v rozhodování a řízení o chodu SP na externím zřizovateli či vlastníkovi

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Zřizovatelkou a vlastnící Ing. Alena Minxová. Externího zřizovatele či vlastníka tedy sociální podnik Akademie vzdělávání online s.r.o. nemá a rozhodování a řízení chodu sociálního podniku probíhá autonomně na jakémkoli externím subjektu.

Indikátor 2: Existence průhledné organizační struktury, náplň práce, pravomocí a zodpovědností v rámci SP

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: V rámci vnitřní organizace sociálního podniku Akademie vzdělávání online s.r.o. je organizační struktura, náplň práce, pravomoci i zodpovědnost jednoznačně a průhledně stanovena. Charakteristika organizační struktury je uvedena v projektové žádosti. Vzhledem k její jednoduchosti a vzhledem k nízkému počtu zaměstnankyň lze organizační strukturu vymezit jako ředitelka sociálního podniku, odborný garant práce s CS a zaměstnankyně z CS. Náplň práce a příslušné pravomoci jsou vymezeny v pracovních smlouvách s jednotlivými zaměstnankyněmi a příslušných přílohách.

Princip D) Alespoň minimální podíl vlastní ekonomické činnosti na celkových příjmech

Indikátor 1: Příjmy z vlastní ekonomické činnosti tvoří alespoň 30 % celkových příjmech SP

Naplnění: NE

Informace o naplnění: Vzhledem k termínu zahájení činnosti SP není v současnosti možné určit procentuální podíl vlastní činnosti SP na jeho celkových příjmech.

Princip E) Snižování ekonomických rizik a závislosti na vnějších zdrojích financování

Indikátor 1: Existence podnikatelského plánu, který obsahuje strategii řízení ekonomických rizik firmy, krizový plán pro případy platební neschopnosti a postup, jakým budou zaměstnanci i další stakeholderi o případné krizové situaci a jejím řešení informováni

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Podnikatelský plán je součástí projektové žádosti a obsahuje strategii řízených rizik podniku.

Indikátor 2: Existence podnikatelského plánu, který dlouhodobě systematicky snižuje závislost na vnějších zdrojích financování

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Podnikatelský plán je součástí projektové žádosti. Podnikatelský plán směřuje k maximalizaci zisku z vlastní podnikatelské činnosti sociálního podniku Akademie vzdělávání online s.r.o. a ke snížení závislosti na vnějších zdrojích financování.

Indikátor 3: Podíl vnějších zdrojů financí (granty, dotace, příspěvky) na celkových příjmech SP se dlouhodobě snižuje

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Od zahájení realizace projektu a činnosti sociálního podniku Akademie vzdělávání online s.r.o. dochází k postupnému nárůstu tržeb sociálního podniku Akademie vzdělávání online s.r.o. a v důsledku tedy k růstu vlastní podnikatelské činnosti na příjmech sociálního podniku. Dochází tedy k postupnému poklesu podílu vnějších zdrojů financování na celkových příjmech sociálního podniku Akademie vzdělávání online s.r.o.

2.4 Environmentální a místní prospěch

Princip B) Zohledňování environmentálních aspektů výroby i spotřeby

Indikátor 1: Existence závazného vnitřního předpisu, který implementuje zásady environmentálně šetrného úřadování a provozu

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Jednou z aktivit sociálního podniku Akademie vzdělávání online s.r.o., které přispějí k naplňování principů udržitelného rozvoje, je environmentálně šetrné hospodaření. Sociální podnik Akademie vzdělávání online s.r.o se snaží ekologicky šetrným způsobem provozovat firmu (způsob třídění odpadu, způsob minimalizace vzniku odpadů, způsob minimalizace spotřeby energie a vody, způsob využívání ekologicky šetrných čistících produktů, způsob balení produktů do ekologicky šetrného materiálu – papír apod.).

Princip D) Podporování smyslu pro sociální a environmentální zodpovědnost na místní úrovni

Indikátor 1: Orientace na místní cílové skupiny a problémy

Naplnění: ANO

Informace o naplnění: Dle projektové žádosti CS projektu tvoří osoby dlouhodobě nezaměstnané (osoby, které byly vedené v evidenci Úřadu práce déle než 1 rok) a osoba pečující o osobu blízkou

(matka, která dlouhodobě pečuje o postižené dítě), a to z Olomouckého kraje. Dále pak podnik komunikuje a spolupracuje s lokálními aktéry, obecními úřady a školami. Odběrateli i dodavateli jsou také místní podniky. Důkazem jsou účetní doklady.